

**Я і МОЯ
ШКОЛА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Керівниця Освітнього центру
для педагогів, батьків і дітей
«Я І МОЯ ШКОЛА»
І. І. Міньковська
23. 09. 2025 р.

Рекомендації щодо інноваційного фінансування та посилення прямої підтримки місцевих громадських організацій

*Офіційне комюніке
за результатами публічної панельної дискусії
«Інноваційне фінансування: як побудувати ефективну екосистему?»*

Дата, час і формат проведення події: 03 вересня 2025 року; 15:00;
м. Харків, Україна (вул. Мистецтв, 14).

Організатор події: освітній центр для педагогів, батьків і дітей і громадська організація
«Я І МОЯ ШКОЛА».

Партнер події: харківський медіацентр «Накипіло».

Відеозапис події.

Короткий опис події

Публічна дискусія була скликана, щоби відверто обговорити дефіцит гнучких інструментів і локального фінансування на закриття потреб цільових груп, особливо в прифронтових регіонах України. Учасники та учасниці наголошували, що значна частка грантових ресурсів спрямовується через міжнародних посередників, унаслідок чого локальні ГО, які роблять титанічну роботу на місцях, мають обмежений доступ до фінансів, необхідних для впливових і довгострокових проєктів.

Додатковим тригером стало закриття офісу USAID в Україні, що оголило брак альтернатив і підсилило ризики для команд локальних ГО, змушених постійно шукати можливості утримання штатів замість фокусування на змістовній діяльності.

Спікери та спікерки

- Олександр Чумак — президент ГО «Асоціація приватних роботодавців».
- Дар'я Рибальченко — директорка БО «Національна мережа розвитку локальної філантропії».
- Олександр Котуков — директор Харківського обласного центру зайнятості.
- Анна Гур'єва — комунікаційна менеджерка ГО «Культура змін».

Модераторка — Ірина Міньковська, співзасновниця та керівниця освітнього центру «Я І МОЯ ШКОЛА», Голова правління ГО «Я І МОЯ ШКОЛА», освітня експертка, підприємця, громадська діячка.

Вступні тези й контекст

- **Спрямування коштів.** На практиці лівова частка міжнародної допомоги проходить через великі міжнародні структури, тоді як потреби розвитку громад часто випадають із фокусу, поступаючись короткостроковим гуманітарним завданням.

- **Закриття офісу USAID.** Через це спостерігаємо, що брак гнучких інструментів локального фінансування відчутніший, тому нам потрібні моделі, що враховують локальний контекст і підтримують суб'єктність місцевих організацій.
- **Ризики для команд.** Локальні ГО змушені витратити значну частину ресурсів на збереження команд, замість розроблення проєктів зі сталим впливом.
- **Проблема конкуренції.** Часто в конкурсах, задекларованих як «для локальних ГО», пріоритет дістають великі мережеві або державні установи, що створює відчуття непрозорості та демотивує сектор.

Основні запитання для дискусії

1. Чи є потреба у створенні локального об'єднаного фонду в Харкові для підтримки бізнесу та ГО?
Це фундамент чи надбудова?
2. Що таке інноваційне фінансування і локалізація; чим відрізняються гуманітарне та розвіткове фінансування?
3. Чи готові донори довіряти місцевим організаціям і вибудувувати гнучкі моделі підтримки, зокрема і через консорціуми?
4. Які незакриті потреби мають харківські ГО зараз
(*capacity building vs capacity retention/maintenance*)?
5. Як чесно оцінювати дієвість практик і змінювати ті з них, що не працюють?

Позиції та аргументи сторін

1. Локалізація, інноваційне фінансування і різниця гуманітарного/розвіткового підходів.

- Локалізація означає рівноправне партнерство, коли українським організаціям передають більше лідерських ролей, залучають їх до керівних органів і координаційних структур і забезпечують зростання прямого фінансування. Міжнародним орієнтиром тут є «Велика угода» (Grand Bargain), яка передбачає, що щонайменше 25 % коштів мають надходити локальним і національним акторам максимально безпосередньо.
- Гуманітарне — це короткострокове «тут і зараз»; розвіткове — це довгострокове; Nexus поєднує підходи й елементи *peacebuilding*.
- **Інноваційне фінансування — це моделі, що інтегрують локальну експертизу в ухвалення рішень, посилюють спроможність і вирішують причини проблем, а не лише наслідки.**

2. Дані про ефективність локальних ГО. [Дослідження](#) показують, що українські локальні організації

на ~15,5% економічно ефективніші, ніж міжнародні (за вибіркою бюджетів CBPF/UHF 2023), із суттєвими потенційними вигодами від збільшення частки прямих коштів локальним акторам.

3. Державні та муніципальні інструменти.

- У Харківській області впродовж 2023–2025 рр. на «[Армію відновлення](#)» виділені 568 млн грн, причому третина замовників — громадські організації; інструмент може частково закрити потребу міжпроєктної підтримки команд.
- У світі поширена така практика: мінімум 1 % міського бюджету віддаються на громадський бюджет. Це робиться для того, щоб мешканці /-ки та локальні ГО мали реальний вплив на розвиток міста. Якщо взяти орієнтовний річний бюджет Харкова (приблизно 20 млрд грн), то 1 % від нього = 200 млн грн. Це означає, що щороку місто могло б гарантувати ГО і громаді ці 200 млн грн на локальні проєкти.

- Окрім міжнародних донорів, існують державні та місцеві програми, які дають гранти до 1 млн грн на проєкт для креативних індустрій, дитсадків і центрів раннього розвитку, тож це відкриває додаткові можливості для фінансування гуманітарних та освітніх ініціатив.

✉ meandmyschoolcenter@gmail.com

📷 instagram.com/meandmyschoolcenter

📘 facebook.com/meandmyschoolcenter

📍 Харків, м. Університет, вул. Костомарівська, 2

☎ +38 066 18 89 975

meandmyschool.ua

4. Виклики для локальних ГО.

- *Capacity maintenance*: короткі проєкти не дозволяють утримувати експертні команди; а отже, потрібні довші цикли фінансування (багаторічні гранти, транші).
- Нейтралітет і комплаєнс: частина донорів остерігається ризиків (страхування, юрисдикції, гуманітарні принципи), віддаючи перевагу МНГО (*Save the Children, Norwegian Refugee Council (NRC), CARE International та ін.*) або ООН-агенціям (*UNICEF, ОCHA та ін.*).
- Непрозорість конкурсів: задекларована пріоритетність «локальним» інколи не підтверджується результатами, коли обирається національний приватний або державний гравець, тому виникає. Тож варто взагалі визначити дефініцію «локальної організації».
- Регіональна «капсуляція»: за принципом «Нічого про нас без нас» важливо уникати провінціалізації, тому вихід — це горизонтальні консорціуми, співпраця з МПО як із рівноправними партнерами.

5. Приклади взаємодії з донорами.

- Проактивність і адвокація: системні прямі контакти з донорами, участь у фокус-групах і програмних сесіях змінюють пріоритети фінансування.
- Публічність: щорічні звіти, англomовні дайджести, кейси впливу важливі для довіри.

6. Альтернативні моделі сталої фінансованості.

- Ендаумент (цільовий капітал організації, який інвестується, а відсотки від інвестицій щороку йдуть на діяльність організації), соціальне підприємництво, членські внески, міжфінансування (*matching*): комбіновані моделі зменшують залежність від грантів.
- *Overhead / indirect cost*: рекомендується внутрішня політика щодо оверхедів (витрати, потрібні для роботи організації загалом) і фіксація їх у договорах; доцільно наполягати на покритті непрямих витрат на рівні не менше 7 % (практика, яку підтримують міжнародні підходи локалізації).

Підсумки обговорення:

12 кроків, щоби гроші доходили до місцевих організацій і реально працювали на розвиток громад

1. Створювати місцевий фонд, де гроші збиратимуть державні органи міста, області, бізнес і меценати. Звіти організації могли би швидко отримувати невеликі гранти для спільних проєктів кількох ГО і маленькі мікрогранти, щоби утримати свої команди між великими проєктами.
2. Домовлятися з міською владою, щоби щороку у громадському бюджеті була окрема «квота» для ГО (тобто спеціальне фінансування для замовлення на конкурсній основі громадським організаціям послуг у сфері культури, освіти, медіа тощо. Наприклад, спеціальні гроші для ініціатив у культурі, освіті, медіа та соціальних послугах.

3. Запроваджувати гранти на 3–24 місяці, де частина грошей ітиме на допомогу «тут і зараз», а частина — на довший розвиток. Так можна одночасно й підтримувати людей, і будувати майбутнє.
4. Адвокатувати такий тип партнерства: якщо ГО отримує грант, місцевий бізнес чи філантроп (добродійник, меценат) додає ще частину. Це дає більше грошей і робить бізнес реальним партнером змін.
5. Реалізовувати чесні та прозорі конкурси. Умови мають бути чіткі й однакові для всіх. Якщо конкурс для «локальних», то виграти повинні саме локальні. Рішення та суми потрібно публікувати відкрито. Ще раз підкреслимо, що варто визначити чітко дефініцію «локальної організації».
6. Віддавати пріоритет у фінансуванні консорціумів, тобто заохочувати рівноправну співпрацю

✉ meandmyschoolcenter@gmail.com

📷 instagram.com/meandmyschoolcenter

📘 facebook.com/meandmyschoolcenter

📍 Харків, м. Університет, вул. Костомарівська, 2

☎ +38 066 18 89 975

meandmyschool.ua

- кількох ГО в одному проєкті через створення так званих консорціумів, тобто об'єднань, які працюють над одним проєктом як рівноправні партнери, кожна відповідаючи за свою частину.
7. Створювати спеціальні програми, щоби ключові фахівці та фахівчині не йшли з ГО по завершенню гранту. Наприклад, мінідотації на зарплати чи підтримка з громадського бюджету.
 8. Запроваджувати для організацій курси «просунутого рівня»: як керувати фінансами й управляти ризиками, як працювати зі страхуванням, аудитами та безпекою тощо.
 9. Закріплювати в кожному договорі, що організація отримує хоча би 7 % на офіс, бухгалтерію, інтернет і комунальні послуги, бо без цього вона не зможе нормально працювати.
 10. Запускати разом із містом й областю спільні проєкти в освіті, культурі та креативних індустріях, а для подій і навчання використовувати укриття й підземні простори.
 11. Розробляти прості й прозорі механізми співпраці з державними установами, де ГО можуть бути партнерами й отримувати ресурси, а громади матимуть від цього користь.
 12. Готувати щорічні відкриті звіти, короткі огляди англійською та брати участь у міжнародних мережах, щоби організації були видимими й отримували нові можливості.

Підписанти комюніке

Прізвище, ім'я	Організація	Дата
Мінковська Ірина	ГО «Я І МОЯ ШКОЛА»	14 вересня 2025 року
Дворніков Віктор	ГО «Платформа Урбаністичного Розвитку»	26 вересня 2025 року
Мозгова Ярослава	Керівниця програм War Child Alliance в Україні	01 жовтня 2025 року
Ксенія Тумановська	ГО «Добра воля»	01 жовтня 2025 року
Чумак Олександр	ГО «Асоціація приватних	02 жовтня 2025 року

	роботодавців»	
Інна Авраменко	ГО «Культура Змін»	02 жовтня 2025 року
Пушай Ірина	ГО «СПРАВЖНІ 057»	03 жовтня 2025 року
Водомерова Ірина	ГО «СПРАВЖНІ 057»	03 жовтня 2025 року

✉ meandmyschoolcenter@gmail.com
📷 [instagram.com/meandmyschoolcenter](https://www.instagram.com/meandmyschoolcenter)
📘 [facebook.com/meandmyschoolcenter](https://www.facebook.com/meandmyschoolcenter)

📍 Харків, м. Університет, вул. Костомарівська, 2
☎ +38 066 18 89 975 meandmyschool.ua